

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Štajerska duhovščina hujska.

Na Spodnjem Štajerskem sta se vršila zaporedoma dva shoda, ki sta oba dva pokazala štajersko duhovščino v pravi luči. Duhovniki hujskajo in begajo ljudstvo, da je to že zgubilo pamet in besni. Nihče drug kakor duhovniki bodejo odgovorni, če bode nahujskano ljudstvo za svoja neprevidna dejanja moralo delati pokoro po ječah, mej tem ko si bodejo duhovniki pri polni mizi meli roke in se smejali v pest, da se jim je hujskanje tako dobro obneslo. V boju, ki je sedaj nastal na Spodnjem Štajerskem, se ne gre za vero, kakor to trde duhovniki, marveč gre se za to, če bodejo duhovniki imeli še nadalje prevlado v svojih rokah, in če bodejo še nadalje živeli od neumnosti ljudstva. Boj je postal ljut in bode ljut; ali zmagati mora ljudstvo v tem boju in bode tudi zmagalo, če bode jedino in složno. Vsaka žrtev pa, ki bode padla v tem boju, bode klicala na maščevanje proti provzročiteljem boja, to je proti duhovščini. Kakšna je sedanja duhovščina, ve le tisti, ki živi med ljudstvom. Nič več se v cerkvah ne oznanjuje vera in ljubezen, marveč pridiga se le sovraštvo do bližnjega, in vpije se, da je vera v nevarnosti, in da se hoče ljudem vera vzeti. In zakaj vse to? Zato, ker nevedno ljudstvo vse to rado verjame, in ne ve, da se gre duhovnikom le za premoč nad ljudstvom, katero pa morejo ohraniti le toliko časa, dokler so ljudje neumni. Neumnost ljudstva je tabor, v kateri so se utaborili duhovniki, in iz katerega sedaj napadajo vsakega, kateri ni z njimi. Tak grd napad se je izvršil dne 12. t. m. v Dramljah, kjer so nahujskani, podkupljeni in vpijanjeni pristaši duhovniške stranke napadli na osnovalnem shodu bralnega društva z nožmi in palicami govornika jurista Zabukovskega in ga hudo ranili. Drug napad so nameravali prirediti na Ponikvi v nedeljo, dne 19. t. m. Ponikvo sovražijo duhovniki najbolj, ker se je tam pričelo gibanje za samostojno kmetško organizacijo, in ker vedo, da so tam neodvisni in neupogljivi kmetje doma. Prvi naskok se je moral po načrtu mariborskih korarjev in prefektov izvršiti v šmarskem okraju na Ponikvo, češ, če pade ta trdnjava, potem je ves okraj kmalu privojevan. Trdnjava pa ni padla in ne bode padla, in če jo naskočiijo vsi štajerski duhovniki s škofom vred. Naskok na Ponikvo se je izvršil na zvijačen način. Duhovniki so najpred razglasili, da bode političen shod, potem pa so rekli, da bode zborovalo tukajšnje

bralno društvo, češ, na politični shod ne smejo ženske, in če teh ni, je udeležba premajhna. Shoda še naznanili niso, in so mislili tako v kalnem ribariti. Toda izpodletelo jim je, in slovesne priprave za shod so imele žalosten konec. Župnik, kapelan in vsi farovski podrepniki in podrepnice so agitirali za shod, in prišlo jih je res mnogo iz radovednosti. Ogromna večina je bila bab in otrok, mož kmetov ni bilo na shodu. Duhovnikov je bilo vse črno, in sam Bog ve, odkod so vsi prišli delat zdražbo in prepir na Ponikvo. Namen shodu je bil, zasejati hud razpor med kmete in uničiti kmetško organizacijo ter ubiti »Slov. kmetško društvo«. Ta namen je jasno povedal prefekt Korošec, ki je rohnal na to društvo in na vse tiste kmete, ki se slepo ne pokore duhovnikom. Toda govoriti ni smel dolgo, kajti vstopil je v farovž, kjer se je moral shod zaradi tega vršiti, ker so ponkviški gostilničarji vsi odrekli prostore za shod, župan s policijsko in žandarmerijsko asistenco je v imenu okrajnega glavarstva prepovedal shod. Duhovniki so kar besneli in se penili od jeze. Ugovarjali so z nogami, z rokami in z jezikom. Na znamenje duhovnikov je začelo še ljudstvo vpiti in kričati in zmerjati župana in stražo. Tudi duhovniki so ga zmerjali, mesto da bi bili mirili in posredovali. Ker je v farovžu prostora le za kakih 50 ljudi, je stalo ljudstvo okoli farovža in duhovniki so pri oknih obdelovali ljudstvo. Bilo je tako vpitje, da se je slišalo četrte ure daleč. Žandarmerija je morala iti v farovž, da je ljudi razgnala in ugnala duhovnike. Ljudje so bežali v cerkev, in le polagoma so se razšli. Posledice tega shoda bodo za nekatere občutljive, ker so se uprli žandarmeriji in županu in jih zmerjali. Odgovorna bosta za to župnik in kaplan, ki sta predpoldne na prižnici v cerkvi ljudstvo razburila, da se je dalo zapeljati k neprevidnim korakom. Gospodje duhovniki, oznanjevalci svete vere in ljubezni do bližnjega, le tako naprej. Bolj ko bodete ljudstvo hujskali, bolj vas bode enkrat preklinjalo in črtilo, bolj ko se bodete upirali samostojni kmetški organizaciji in združenju kmetov, prej se bode to izvršilo, in prej bode ljudstvo sprevidelo, da si je izkorističate v svoje politične namene in v zasebne koristi. Kmetje! Ne ustrašite se takih nastopov duhovnikov. Bodite složni in zastopni med seboj in ne verjemite duhovniški laži, da je vera v nevarnosti. Vera ni v nevarnosti, pač pa so v nevarnosti vaše kmetije. Dan zmage kmetškega ljudstva mora priti.

Politični pregled.

Državni zbor razpravlja sedaj o zgradbi druge železnice v Trst in o uvedanju deveturnega delavnika v rudnikih. Vlada je tudi predložila načrt postave o novem davku. Naložiti hoče nov davek na železnične vožne listke, tako da se bo vožnja znatno podražila. Veseli se, kmet, a pazi, kako bodo tvoji ožlindrani poslanci glasovali.

Delegaciji sta se sešli v ponedeljek. V torek jih je sprejel cesar in v prestolnem govoru povedal, da se ni bati vojske. Delegaciji dovolita denar za armado. Za prihodnje leto se zahteva za armado na kopnem 302 milijona kron, za mornarico pa 47 milijonov. To so ogromne svote, a najhujše je, da se je zopet zvišala redna potrebščina za armado in sicer kar za 5 milijonov kron. Kje naj pa davkoplačevalci dobivajo, da bodo to plačali?

Jugoslovanski napredni klub. Slovenski napredni poslanci dr. Ferjančič, Gabršček, Plantan in dr. Tavčar so ustanovili s srbskima poslancema dr. Kvekvičem in Vujatovičem poseben jugoslovanski napredni klub. Načelnik je dr. Ferjančič.

Vojna v Južni Afriki. Buri se zbirajo v velikih četah v nekem gorovju, odkoder kanijo prodreti na angleško ozemlje. Angležje je tako strah, da Buri zopet ponujajo mir. Lejte, kakšen junak je kmet, če je mož in ne šlapa! Pri nas je pa malo mož, pa veliko šlap, ki plešejo, kakor jim drugi godejo.

Dopisi.

Iz Kostanjevice. »Domoljub« se zopet zaganja v našega Globočnika. Zakaj, to vemo mi vsi dobro, to ve tudi »Domoljubov« dopisun. Povedali smo že zadnjič, kako spoštujejo in cenijo kmetje našega Ivana Globočnika. In če je mislil »Domoljub«, da bode temu možu s svojimi zavijanji in lažmi stališče omajal, se je hudo motil. Celotno kmetom se studil ta pisava in ta roba, katero prodaja »Domoljubov« dopisnik na vatle. Odgovarjamo mu pa danes le v toliko, da svet izve, kakih lažij se poslužuje ta sodrga, kadar velja očrtni moža čistega značaja, ki je samo to pregrešil v svojem življenju, da je odločnega naprednega mišljenja.

»Domoljub« piše, da je kvaterni pondeljek, ko je bil v Kostanjevici semenj, Globočnik molil opoludne na trgu angeljsko češčenje naprej. Kolikor besedi, toliko laži! Nikdo ni videl Globočnika naprej, moliti, morebiti je bil tisti dan »Domoljubov« dopisun tako sladko ginjen, da je v svoji omotici videl Globočnika javno moliti. Pa recimo, da bi res javno molil

Globočnik svojega Boga, kleče ga z Vašim hudobnim jezikom, z obrekovanjem, z zavijanem resnice in s častikrajo dan na dan križate, ali bi bilo to nečastno zanj? Tako hudobni v zavijanju resnice celo farizeji niso bili! — Ravno taka ostudna laž je, da je Globočnik napravil v postnem času ples v neki gostilni. Tudi o tem ne ve nikdo ničesar, tudi ta laž se je rodila v domišljavi glavi »Domoljubovega« dopisuna! Če je pa neki Žagar aranžiral ples, kaj to mari Globočniku? Sicer je pa še kralj David plesal pred skrinjo miru in sprave, zakaj bi si tacega veselja ne smel privoščiti Lenart Žagar, kateri bode za svoj ples sam odgovor dal svojemu Bogu.

Tudi Globočnikovi lovci so mu na poti. — Menda vendar ni pričakoval »Domoljubov« dopisun, da si bode vzel Globočnik za lovce take podrepnike, ki bodo agitirali za nasprotno stranko? Morebiti bi pa »Domoljubov« dopisun rad stopil v lovsko službo pri Globočniku? Ker ima, kakor se vidi, obilo časa na razpolaganje, morebiti hoče prevzeti službo gonjača ali brakirarja? Seveda, če mu Globočnik to službo da, potem se mu ne bode več ljubilo take laži obešati po »Domoljubu«!

Da je Globočnik delal z vinom — tudi to je grda izmišljotina! In to si upate trditi Vi, ko je vendar javna tajnost, da ste kupovali pri zadnjih volitvah v mestni skupini glasove za Vašega Elberta, ter plačali za en glas 5 gld.!! Ali nimate pri tacih okolnostih niti trohice politične poštenosti v sebi, da se predrznete Vašemu političnemu nasprotniku očitati nepravilno postopanje, ko ste se sami posluževali najpodlejših sredstev, da pomorete Vašemu kandidatu do zmage?

Nekaj pa ste imeli prav, »Domoljubov« dopisun! Vi pišete, »da kostanjeviška občina ne bo imela ‚Pratkarja‘ za župana«. To se je do pičice uresničilo!

Ivan Globočnik je bil županom kostanjeviške občine z vsemi proti dvema glasoma izvoljen. Ker sta ga volila pa tudi naš župnik in nek trgovec Vaše stranke, vendar ne bodete trdili, da sta tudi ta dva prodala za kapljo vina svoje hlače ali da nista značajna! Vidite, dopisun, koliko vpliva ima Vaša stranka in Vaši lažnjivi dopisi v »Domoljubu« na javno mnenje. In ravno isti Ivan Globočnik je bil dne 30. aprila t. l. skoraj enoglasno izvoljen načelnikom okrajnega cestnega odbora.

Škoda za vse črnilo, kar ste ga porabili in za vse laži in sumničenja, ki ste jih nagromadili zoper njega po »Domoljubu«. Vse Vaše podpihovanje je bil udarec v vodo. Tudi pri nas se, hvala Bogu, že dani in tudi naši ljudje že vedo ločiti pšenico od lulike.

Iz Ponikve ob juž. žel. Kakor je že obče znano, se je ustanovilo za šmarski okraj »Slov. kmetško društvo«, ki je povzročilo, da so se kmetje dne 21. aprila t. l. v gostilni g. Jagodica v Šmarju skupaj zbrali v posvetovanje, kako in s čim bi se dalo kmetu odpomoči. Kako razburjenost je to društvo, še bolje rečeno, ta shod na klerikalni strani povzročil, je tem, ki so bili pri shodu navzoči, najbolj znano. Drugi dan po omenjenem shodu prihiteli so duhovniki od vseh strani na

Ponikvo v farovž. Seveda tudi Krohne iz Šmarja ni izostal. Da se je tisti lažnjivi dopis v »Slov. Gospodarju« tukaj skoval, nam menda ni treba omenjati. Naš gospod župnik in njegov kaplan — »Bildhauer« se trudita na vse kriplice in pri vsaki priliki, odvrniti kmete od našega društva, češ, da je s tem vera v nevarnosti. — To je tudi g. župnik ob priložnosti majniške pobožnosti v cerkvi razlagal, ter ob enem tudi omenil, da slabših ljudi, kot so Ponikovljani, lavantinska škofija nima. — Vprašamo torej, zakaj pa si naša gospoda boljše župnije oziroma župljanov ne poiščeta? Zmiraj govorita, da bodeta »odražala«, pa le še ne pobereta kopit. V čast bi si naj štela, da sta prišla na dobro župnijo in med tako vrle kmete! Ako nas ne moreta hvaliti, tedaj nas še grajati ni treba. Zdi se nam, da našemu župniku bolj roji po glavi »Slov. kmet. društvo« in »Rodoljub«, kakor pa majnikova pobožnost. Ako nas pa naš župnik in njegov kaplan, pri vsaki priliki za ničvredneže imata, tedaj se pač ni čuditi, da jih tudi mi ne ljubimo, temveč le želimo, da jo raje prej kot slej od nas med svoje »prleke« popihata. Ko bi gosp. župnik, namesto ko se v kmetske zadeve brez potrebe vtiká, malo na svoje, njemu v porabo izročena gospodarska poslopja pogledal, tedaj bi videl, kako malomaren je za popravo svojih poslopij. Hlev, njegova streha in svisli tako izgledajo, kakor če bi bilo od vseh strani v nje treščilo. Njegovi predniki so za popravo omenjenih poslopij skrbeli, ali ta in pa njegov »orgelbauer« comp. »Bildhauer«, kateri bi tudi lahko strehokritelj bil in svisli pribil, pa le nas kmete od vseh strani obirata. Ako nas ne bosta gospoda pri naših podjetjih pri miru pustila, tedaj jih bomo pač morali ne le samo žehtati in prati, temveč tudi še pošteno popeglati.

Iz Jelšan v Istri. Naš župnik, gosp. Velharticky je spoznal v župniku iz devete vasi, katerega ste v »Rodoljubu« večkrat malo oprali — samega sebe, ravno tako, kakor spoznamo lastno podobno v ogledalu. Ker nimamo v Istri nobene vasi tega imena, in ker se tudi osebe ni imenovalo, je s tem pripoznal, da je vse resnica, kar se je pisalo o njem in se torej sam obsodil.

Vtajiti se ne more, da so pri nas razmere ravno take, kakor je bilo povedano v dopisih iz »devete vasi«, zato nista vedela naša duhovna gospoda nič boljšega, kakor da sta začela zabavljati, da hočemo našo vas prekrstiti —!

Dragi Jelšanci! Ako je kateri med vami, ki bi to neumno laž verjel, vas zagotovimo, da nismo kaj tacega niti v sanjah imeli v mislih, ker nimamo nobenega vzroka se sramovati lepega imena naše poštene vasi. Vama pa, maziljena gospoda, povemo, da nismo hoteli imenovati kraja, ne osebe po imenu, ker nam ni za osebo, ampak za stvar, in ker ne bivamo vsi dopisniki v Jelšanah; posebno pa zato, da svet ne izve za kraj, ki je tako nesrečen, da ima take duhovnike! Naš namen je bil torej najboljši; zato bi moral g. župnik — ako bi bil pravi kristjan — potem, ko je spoznal svoje krivo postopanje — se skesati in lepo poboljšati. Ali žalibog od njega ne smemo kaj tacega pričakovati: čim stareji tem huji! — Zato hočemo zdaj, ko smo hvala Bogu večje delo na polju že opravili —

nadaljevati zapričeti boj proti hinavstvu in farizejstvu.

Po nasvetu nekaterih prijateljev smo že hoteli prenehati naše rane nadalje razkrivati; ali ker sta začela naša duhovna pastirja, tako v cerkvi, kakor tudi zunaj cerkve našo stranko in »Rodoljuba« na tak način napadati in obrekovati, da bi se takega grdega počenjanja vsak pošten človek sramoval, smo primorani braniti svojo kožo in svojo čast proti našim preganjalcem in obrekovalcem. Ker se je »Rodoljub« vedno potegoval za koristi kmeta, in ker ga brani nevstrašeno tudi proti duhovnom-tlačiteljem, zato upamo, da nam, gospod urednik, Vaše pomoči v boju za pravico in prostost tudi v prihodnje ne odrečete.

Pokazati hočemo svetu, da nismo mi tisti »volkovi v ovčji obleki«, kakor nas naši »ljubeznivi« duhovniki imenujejo, ampak kdo drugi! Vsak hip so nam z beračenjem na vratih: zdaj za žito, zdaj za klobase, potem za krompir in fižol, pa spet za jajca itd. itd. vsaj sedemkrat v letu. Od svojih ust si moramo odtrgovati, da jih tako mastno redimo; a oni nas v zahvalo za to prisposodbljajo zgrabljivim volkom, in nas poleg tega še obrekujejo in preganjajo?! Svaka sila do vremena!

Domače in razne novice.

Deželnozborske volitve. Ožlindrana glasila ožlindrane duhovniške stranke na Kranjskem, pozivljajo svoje somišljenike, naj se pripravljajo na deželnozborske volitve. Klerikalci kar nič ne taje, da se jim gre za to, dobiti v deželni zboru večino, da bi potem tudi v deželni upravi uvedli tako gospodarstvo, kakor pri »Gosp. zvezi« in pri »Vinogradniškem društvu«. Ker klerikalci dobro čutijo, kako so vsled Šusteršičeve žindre vsi skupaj ožlindrani, kako so ožigosani kot nepoštena, kot sleparska stranka, zato delajo s podvojeno strastjo. Tudi pri ti priliki ponavljajo preneslano in več kakor neumno opravičevanje dr. Šusteršiča, da ta z žlindro ni storil ničesar drugega, kakor da je daroval 2000 kron v namen, da bi ljudstvu koristil. To bedasto izgovarjanje je že tolikokrat pojasnjeno, da je pač nečemo novič zavračati. Samo nekaj naj pribijemo: Dr. Šusteršič ni še nikdar ničesar dal, niti za narodne niti za klerikalne namene, pač pa so mu morali klerikalci še njegove govore plačevati. Mož, ki si je za kak govor dal plačati po 15 gld., mož, čigar računi so znani po celi deželi, tak mož pač ne bo iz svojega žepa daroval kar 2000 kron. Leta 1899. pa tega sploh še ni mogel storiti, saj je imel to leto še sam lep dolg pri »Vzajemnem podpornem društvu«. Mi bi tega gotovo ne bili nikdar omenili, ko bi nas žlindra ne izzival. Mož, ki ima nekaj tisoč dolga, pač ni v položaju da bi dal iz svojega kar 2000 kron. Vsak človek vendar prej dolgove plača predno tisočake proč meče. Naj se dr. Šusteršič s svojim »darom« le lepo skrije, sicer se spozabimo in mu še katero zagodemo. Gradiva imamo še dovolj. Sicer pa prosimo svoje somišljenike, naj posnemajo klerikalce in naj se brez odlašanja začno resno pripravljati na deželnozborske volitve.

Občni zbor kranjske kmetijske družbe bo dne 20. junija. Kmalu po tem se skliče izreden občni zbor, ki se bode bavil s premembo društvenih pravil.

Gospode dopisnike uljudno prosimo, naj potrpe, da niso prišli vsi poslani dopisi že v tej številki na vrsto. Kdor prej pride, prej melje. Sicer pa bo kranjske kmetovalce gotovo zanimalo živahno in krepko gibanje štajerskih slovenskih kmetovalcev.

Občinske volitve v Cerknici. Piše se nam iz cerkniške okolice: Naše občinske volitve, ki so se imele vršiti začetkom tega meseca, so za nekaj časa odložene. Naši klerikalci, videč, da jih čaka na celi črti hud poraz, oprijeli so se rešilne bilke, iztaknili so neko formalno napako, na katero se dosedaj še pri nobeni volitvi ni oziralo, ter se pritožili. Naš občespoštovani župan, gospod Pogačnik je kot mož-poštenjak takoj volitve drage volje ustavil. Sedaj pa klerikalci menda že mislijo, da so že zmagali, toda kmalu bodo videli, da so se zelo zmotili. Našega gospoda župana že dolgo nesramno obrekujejo po umazanih klerikalnih časopisih, ter mu žugajo, da mu bodo županstvo vzeli. Toda vse to nas ne moti. Značaj in poštenje gospoda Pogačnika je vzvišeno nad vsak sum in ne omadežuje ga še toliko podlih dopisov v teh umazanih listih. Gotovo je, da cela kranjska klerikalna stranka nima moža, ki bi bil vsestransko tako izobražen, ter za župansko mesto tako nenavadno sposoben, pri tem pa vžival med ljudstvom tak ugled in spoštovanje kakor gospod Pogačnik. In naj se ga tudi išče s svetilnico pri belem dnevu med kranjskimi klerikalci. Skrajno bedasto je tudi vsako žuganje. — Ali se je gosp. Pogačnik za županski stol kdaj poganj? Udal se je vedno le občni želji, ter županil vzgledno in pošteno. To vse ve naše ljudstvo prav dobro in nikakor mu noče iti v glavo, da bi nam za naprej županil kak Frice ali pa Pocin. Velike zasluge, ki jih imajo naši trije prvaki za našo občino, ne dajo se nikakor tajiti, naša duhovščina pa naj preneha z brezvestnim obrekovanjem in hujskanjem, in pokazalo se bode takoj, da bode naše ljudstvo po ogromni večini z veseljem in hvaležnostjo z našimi vodjaki pri volitvi glasovalo. Neko veliko napako je pa vendarle napravil naš gosp. župan, ker je bil sedaj razpisal volitve. Sedaj namreč ni čas za klobase, in brez teh pravijo, bode šlo presneto trdo klerikalcem. Vendar pa imajo v Podslivnici in pri Mahnetih še mnogo starih krav, in te se bodo dale prav dobro porabiti v volilne namene. Sicer pa bodi našim klerikalcem povedano za danes, da bomo že znali skrbeti, da nam ne bodo komandirali: Kardinal Tone (tako ga namreč njegovi najboljši prijatelji imenujejo), Frice, Roženta, Bucelj, Viklje, Brezec, Dehinček i. dr., ker prav zadnji čas se je sijajno pokazalo, da te ljudi katoliška vera prilično toliko briga, kakor lanski sneg. To so res pravi katoliški vojščaki, da je malo takih. Feldmaršalu Žlindri iskreno čestitamo na teh vojščakah. Sicer pa gliha vkup štrih!

Županstvo v Gorjah nam je poslalo naslednji popravek: Sklicujoč se na paragraf 19 tiskovnega zakona zahtevam z ozirom na dnevno vest objavljeno pod zaglavjem »Domače in razne novice«: »V

Gorjah pri Bledu je tak nered« v št. 16. z dne 25. aprila 1901 Vašega lista, da sprejmete v prihodnji številki na istem mestu in z istimi črkami nastopni uradni stvarni popravek: »Ni res, da je tak nered v županskem uradu v Gorjah pri Bledu, res pa je, da je deželni tajnik g. dr. Fr. Zbašnik urad in račune zadnjih 8 let pregledal vpričo več odbornikov dne 26. januarja, 15. in 16. aprila t. l. in je te v redu dobil. — Županstvo v Gorjah (okr. Radovljica). — Žumer.

Velik požar. V Gorenji vasi nad Škofjo loko je dne 20. t. m. nastal vsled neprevidnosti nekega otroka velik požar, ki je upepelil 30 hiš in 15 gospodarskih poslopij. Škoda je velikanska. Že dne 22. t. m. je dr. Tavčar v državnem zboru nujno predlagal, naj se dovoli pogorelcem državna podpora.

Iz Ponikve ob juž. žel. nam piše priprost kmet: V Dramljah pri Mariji Magdaleni so v nedeljo 12. t. m. skoraj ubili jurista Zabukovška iz Ponikve zavoljo nekega govora, ko je snoval kmečko bralno društvo. Nekdo iz farovža je nahujskal domače fante, da naj ga le, ker on govori čez vero in zatira duhovnike. Drameljski nevedniki so ubogali in ker sami ne vejo, kaj delajo, so ga teško ranili. Brata jurista Zabukovška so pa na Ponikvi farovski hlapci s kamenjem napadli, češ, da jim tudi krati nekaj njih vero. Govorilo se je, da so ponkviški župnik rekli, da dobo vsak dva litra vina, kdor je v Dramljah Zabukovška tepel, kdor je pa nasproti samo gledal, pa en liter. Oh vera! Bog si že vedi, kaj da je naših duhovnikov vera tako rahla, da jej vsaka majhna občinska ali politična reč škoduje. Naj bi vendar naš »Rodoljub« zaprosil naše duhovnike, da bi ne bili tako občutljivi, naj bi imeli malo milosti, da bi se z vso močjo ne vojskovali proti nam kmetom-prostakom in naj bi nas nikar ne dali pobiti. Saj imamo tudi mi neumrjočo dušo in smo po božji podobi vstvarjeni tako, kakor vsak dušni pastir. Tako, kakor sedaj, so včasih ravnali hudobni ljudje, pa ne dušni pastirji.

Župnik in mežnar. Župnik iz Bukovščice je te dni stal pred kazenskim sodnikom v Škofjiloki. Tožil ga je njegov mežnar zaradi žaljenja časti. Zanimiv je pri tem samo povod tožbi. Župnik je bil namreč mežnarja z lumpom, k..... in drugimi takimi psovki nagnal, ker mežnar ni hotel v konsumu prodajati, kakor je zahteval župnik. Ko je prišlo do obravnave, je župnik postal seveda mehak. Preklical je vse in prosil odpuščanja, na kar se je stvar iz lepa poravnala. — Župnik mora plačati vse stroške in 50 kron dijaški kuhinji v Kranju.

Obsojeni klerikalci. Za časa državno-zborskih volitev, ko je škof razglasil verski boj, in so politikujoči duhovniki naščuvali nevedno ljudstvo do blaznega fanatizma ter je podpihovali k nasilstvom in izgredom, zgodile so se v raznih krajih krvave rabuke. Velik izgred so klerikalci prouzročili tudi v premski fari na Notranjskem. Dne 12. decembra so ti klerikalci sami tesni prijatelji kaplana Fr. Zege, napadli svoje napredne sožupljane, vlomili pri tisti priliki v neko gostilno in uganjali vsakovrstna nasilstva. Za to junastvo so dobili dne 11. t. m. pri deželni sodnji zaslužno plačilo. Obsojenih je

bilo 9 kaplanovih pristašev; dobili so po tri mesece, po dva meseca in po šest tednov ječe. Nekaj dni prej, nego so bili ti klerikalni prvoborilci obsojeni, je pa bil njihov pokrovitelj, kaplan Fr. Zega, povišan, postal je namreč farni upravitelj na Premu, namesto odislega župnika Križaja.

Pogumna žena. Soproga poročnika karabinierjev, Dine v Tiranu, mlada Benečanka, je ležala nedavno s svojim otrokom v sobi, ko je začula v prvi sobi korače. Mislija je, da se je vrnil soprog, ali — bilo je sredi noči — v spalnico je stopil tuj mož, ki je dami zagrozil, da jo usmrti, če ne bo molčala, in če mu ne da denarja. Gospa pa ni izgubila poguma, nego napravila luč, segla po revolver, ki je ležal na nočni mizici soproga in pomerila na roparja. Ta je padel na kolena ter jo prosil milosti. Ali gospa je vstala s postelje ter — dasiravno neoblečena — tirala roparja pred seboj dol po stopnjicah poklicala ondi karabinierje in jim izročila potepuha. Nato se je vrnila zopet v posteljo.

Medved — nočni čuvaj. V belgijsko vas Št. Lambert je prišel mož z medvedom. Mož je prenočeval v skednju nekega kmeta. Ondi je bilo v kurniku tudi dvoje mladih prašičev. Cigan in njegov medved sta že spala, ko se vrata skednja odpro in se prikaže človek. Tat je ravno hotel zgrabiti prašiča, ko se vzdigne proti njemu visoka postava in se ga oklene na obeh ramenih, in sicer tako močno, da je tat zavpil. Kmet in njegovi ljudje so prihitali s svetilkami in vilami ter strmeč gledali, kako je medved držal nevarnega roparja, ki je pred kratkim ušel iz prisilne delavnice. Kosmatinec je na povelje spustil ujetnika, katerega so izročili kaznujoči pravici.

Obsojen duhovnik. Iz Ljubna poročajo, da je bil ondi pater Josip Kopf obsojen radi nenravnega vedenja v spovednici na 6mesečno poostreno ječo. 6. februarja t. l. je spovedoval v Gössu pri Ljubnu šolske deklice ter govoril in se vedel tako nenravno, da so ga stariši naznanili sodišču, 14. t. m. pa se je vršila sodna obravnava. Pravijo, da je znal pater Kopf na pamet celega — Liguorija.

Ženo obglavil. Iz Karlsruhe poročajo: V Sasbachu je kamenolomec Gleitz svojo ženo, ker jo je smatral za nezvesto, obglavil. Položiti je morala svojo glavo na tnalno, in Gleitz ji jo je odsekal. Morilca so zaprli.

14.251 otrok imajo Angleži ujetih. Angleški vojni minister Brodrick je namreč sporočil, da je sedaj 23.080 Burov ujetih, in sicer 2745 mož, 6084 žen in 14.251 otrok. Za Angleže ni torej nobena umetnost, delati burske ujetnike. Nasprotno pa so izgubili Angleži 63.498 mož. Ako se prištevajo še bolniki in ranjenci po bolnišnicah, imajo Angleži torej vsaj 110.000 mož na listi izgub.

Loterijske srečke.

Gradeo, 11. maja.	59, 40, 83, 63, 22.
Brno, 3. maja.	75, 39, 70, 47, 76.
Dunaj, 11. maja.	76, 64, 27, 57, 9.
Lino, 20. maja.	77, 47, 10, 72, 39.
Praga, 24. aprila.	52, 24, 87, 23, 35.
Trst, 18. maja.	11, 18, 33, 10, 52.

Tržne cene v Ljubljani

18. maja 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	60	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež, "	14	80	Surovo maslo, "	2	—
Ječmen, "	14	—	Jajce, jedno	—	5
Oves, "	14	80	Mleko, liter	—	20
Ajda, "	13	40	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, "	16	80	Telečje " "	1	32
Koruza, "	12	80	Svinjsko " "	1	60
Krompir, "	5	—	Koštrunovo " "	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec	1	50
Grah, "	—	40	Golob	—	50
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo	4	80
Maslo, kgr.	2	40	Slama, "	4	40
Mast, "	1	40	Drva trda, kiftr.	7	—
Špeh svež, "	1	32	" mekka, "	5	—

V Ljubljani.

Četrtek, 30. maja.

Samo 1 dan.

Barrow & Bailey

Amerikanski

orjaški zabavni zavod.

Nad 50 let ponos Amerike!

Potuje sedaj po kontinentu

v 67 nalašč za to prirejenih železnških vozovih, ki tvorijo 4 vlake po 12 vozov. Vsa nedeljena skupina razstavljena bode v 12 velikanskih paviljon-skih šotorih, največji mej njimi ima dovolj prostora za skoro 12000 ljudi.

Vsak dan 2 veliki predstavi: Popoludne ob 2. uri in zvečer ob 7. uri. Otvorjeno 1 1/2 ure pred pričetkom vsake predstave, da se ogleda živeče dvo- vsške abnormtete, troje čred slonov in dvojne menaže-rije redkih živalij.

Nebrojne, nedosežne in neposnemljive predstave vratolomnih, neustrašjih izvajanj. Vsak nastopajočih je mojster v svoji stroki. Vsak igralec zvezda. Vsako izvajanje, vse v areni se nudiče je pravo presenečenje. Vse dejanjski in gotovo novo in nikdar tu vidljivo!

Največja in krasna zanimivost, katero so kdaj ljudje zamislili. V treh velikih, za jezdu predstavljanja namenjenih manežah, na dveh velikanskih odrih, na neizmernem dirkališču in prostornem prostoru za zračne predstave.

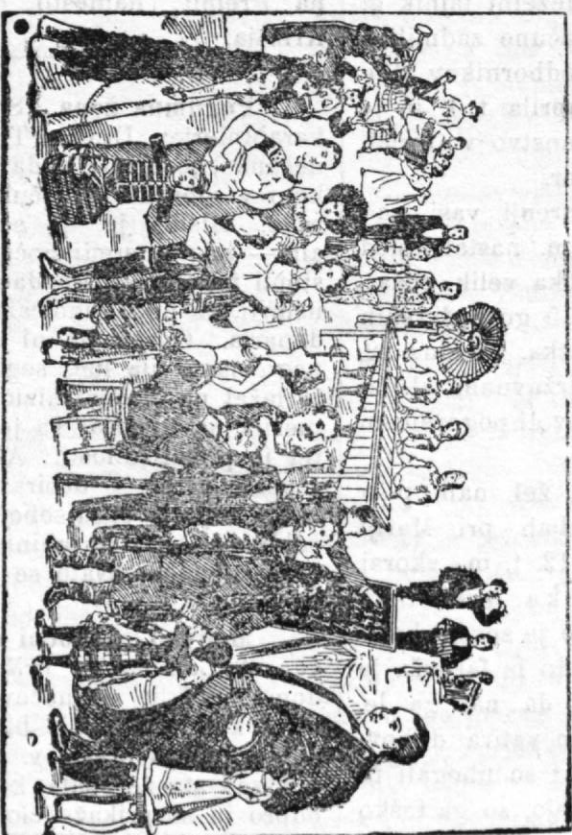
Celotne menažerije dresiranih divjih živalij. Dirke za stavo vseh vrst, akrobatska izvajanja, zračne umetnosti, telovadba na zemlji in v zraku in nova presenečenja. Vroči napori močij šampionov in rekorda uničujoči poskusi ročnosti.

70 lepih konj, naenkrat v manežo pripeljanih. 400 z derjil odklikovanih konj v konjski razstavi. 3 črede najpomembnejših slonov, predstavljajoči v treh manežah. 20 mejnarnodnih pantomimskih klovnov.

Prava svetovna razstava modernih zanimivosti, cirkus, hipodrom, menažerija, razstava dresiranih živalij.

1000 mož, ženski konj,

prilikavci, tetoviranci, požiralec mečev, dama z dolgimi lasmi in polno brado, deček s pasjo glavo, moški brez rok, žonglerji, tisoč izvirnih stvari in občudovanja vredne predstave. Skoro brezkončna vrsta najnovejših produktij in izvajanj neustrašnosti in vratolomnega poguma, ki se nikjer ne vidijo in se prvič javno kažejo.

Cene po kakovosti prostorov:

Vstopnina s sedežem vred **K 1-20** in **K 2-50**, zaklopni sedež **4 K**, rezerviran prostor **5 K**, loža **6 K** za prostor. Vsi prostori so numerirani, le po K 1-20 in K 2-50 ne, in se dobé ob otvoritveni uri pri vhodu. Otrci izpod 10 let plačajo polovico na vseh prostorih, izvenzki prostore po K 1-20 in K 2-50. Prostori po 5 in 6 K dobé se na dan razstave pri:

Otonu Fischer-ju, trgovina muzikalij, Kongresni trg št. 9. (Tonhalle).

Vstopnina velja za vse naznanjene zanimivosti in sedež.

Predstave v Zagrebu 28. in 29. maja, v Mariboru 31. maja.

